

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-50.

(Prot.Nr.50., 2.§)

2013.gada 3.oktobrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.383/13/03.04.-01/4

Par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „Ocean Wind” un SIA „Jūras vējš” darbībās

1. Ievads.....	2
2. Pārkāpumā iesaistītie uzņēmumi	2
3. Process.....	2
3.1. KP izmeklēšana.....	2
3.2. Lietā izmantotie pierādījumi	2
4. Lietas apraksts	3
4.1. Konkurss	3
4.2. Konkursa dokumentācijā konstatētās iespējamās saskaņotās rīcības pazīmes	4
4.3. No lietas dalībniekiem iegūtā informācija	5
4.3.1. Apmeklējums pie SIA „Ocean Wind”	5
4.3.2. Apmeklējums pie SIA „Jūras vējš”	5
5. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas piemērošana.....	6
5.1. Piemērojamās normas	6
5.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums judikatūrā	7
5.3. Vienošanās izvērtējums Lietā un secinājumi	9
6. Naudas soda aprēķins	10
6.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats	10
6.2. Pārkāpuma smagums	11
6.3. Pārkāpuma ilgums	11
6.4. Pastiprinoši / mīkstinoši apstākļi	12
7. Nolemjošā daļa	12

1. Ievads

[1] Konkurences padome (turpmāk - KP) 27.02.2013. saņēma Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) 27.02.2013. iesniegumu Nr.22-1.18/332. VUGD iesniegumā norādīja, ka iepirkuma procedūras [identifikācijas numurs IeM VUGD 2012/38] ietvaros, VUGD konstatēja, ka divu pretendentu SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” piedāvājumos ir saskatāmas aizliegtas vienošanās pazīmes.

[2] Lai pārbaudītu pirmšķietami esošās pārkāpuma sastāva pazīmes, KP (turpmāk – KP) veica procesuālās darbības pie SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš”. KP amatpersonas izpētes gaitā pārbaudīja, vai VUGD organizētajā iepirkuma procedūrā tirgus dalībnieki nav savus piedāvājumus publiskajam iepirkumam savstarpēji saskaņojuši, tādējādi pārkāpjot Konkurences likuma (turpmāk - KL) 11.panta pirmajā daļā noteikto vienošanās aizliegumu.

2. Pārkāpumā iesaistītie uzņēmumi

[3] SIA “Ocean Wind” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103546032, juridiskā adrese: Matrožu iela 7, Rīga, LV-1048.

SIA “Ocean Wind” valdes loceklis – M.A.

[4] SIA “Jūras vējš” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.50103002321, juridiskā adrese: Matrožu iela 7, Rīga, LV-1048.

SIA “Jūras vējš” valdes loceklis – A.Č.

[5] Izvērtējot publiski pieejamo informāciju par uzņēmumiem, secināms, ka SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” ir uzskatāmi par tirgus dalībniekiem, turklāt – par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem [KL 1.panta 9.punkts].

3. Process

3.1. KP izmeklēšana

[6] Pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 3.punktu un 25.pantu, KP 22.03.2013. ierosināja lietu Nr.383/13/03.04.-01/4 “*Par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „Ocean Wind” un SIA „Jūras vējš” darbībās*” (turpmāk – Lieta). 20.09.2013. Lēmuma pieņemšanas termiņš Lietā tika pagarināts līdz 22.10.2013. (KP sēdes protokola Nr.46., 4§).

[7] 16.05.2013. KP amatpersonas, pamatojoties uz KP Izpilddirektora 16.05.2013. pilnvaru Nr.814 veica KL 9.panta piektās daļas 1. un 3.punktā noteiktās procesuālās darbības pie SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” (turpmāk – Apmeklējums).

3.2. Lietā izmantotie pierādījumi

[8] Galvenie pierādījumi lietā, uz kuriem balstīti KP secinājumi:

(a) VUGD sniegtā informācija – lietas dalībnieku piedāvājumi konkursam;

(b) Apmeklējumu laikā no SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” pārstāvjiem saņemtā informācija un paskaidrojumi.

4. Lietas apraksts

4.1. Konkurss

[9] Saskaņā ar Publiskā iepirkuma likuma 1.panta 6.punktu „*Iepirkuma procedūra ir procedūra, saskaņā ar kuru pasūtītājs atlasa piegādātājus un piešķir tiesības noslēgt publiskus būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus*”. Pasūtītājs kā iepirkuma metodi izvēlējās atklātu konkursu.

[10] Piedāvājumu iesniegšanas termiņš noslēdzās 11.02.2013. plkst.13.00. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju IUB interneta vietnē¹ kopumā tika iesniegti 5 pretendentu piedāvājumi, katrs sastāvošs no vairākām piedāvājuma komponentēm – iepirkuma daļām [Sausā tipa ūdenslīdēja tērps; Siltinātājs ūdenslīdēja tērpam (sausā tipa); Zemūdens iegremdēšanās aprīkojums; Ūdenslīdēja zemūdens lukturis; Ūdenslīdēja cimdi un neoprēna cepure; Ūdenslīdēja nazis ar futlāri; Ūdenslīdēja maska un elpošanas caurulīte; Ūdenslīdēja svaru josta un svina atsvari; Ūdenslīdēja plezmas; Glābšanas veste].

[11] Atšķirībā no pārējiem trim pretendentiem [SIA “ARKADA-M”, SIA “SKOG”, SIA “A. Medical”] SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” piedāvājumos ietvertas gandrīz visas 10. punktā minētās iepirkuma daļas, turklāt piedāvājumi noformēti ļoti līdzīgi un ar ļoti pietuvinātām cenām [skat. tabulu 1. cenas norādītas latos bez PVN].

	SIA “Jūras vējš”	SIA “Ocen Wind”
Piedāvājuma iesniegšanas laiks	11.02.2013., plst.12.45	11.02.2013., plst.12.46
Iepirkuma daļa		
Sausā tipa ūdenslīdēja tērps	2905.00	2900.00
Siltinātājs ūdenslīdēja tērpam (sausā tipa)	656.00	651.20
Zemūdens iegremdēšanās aprīkojums	6342.00	6312.30

¹ Skat. <http://www.iub.gov.lv/pvs/show/326868>

Ūdenslīdēja zemūdens lukturis	950.00	945.00
Ūdenslīdēja cimdi un neoprēna cepure	540.00	530.00
Ūdenslīdēja nazis ar futlāri;	70.00	69.00
Ūdenslīdēja maska un elpošanas caurulīte	270.00	262.00
Ūdenslīdēja svaru josta un svina atsvari	48.50	47.50
Ūdenslīdēja plezns	1270.00	1260.00
Glābšanas veste	-	-

4.2. Konkursa dokumentācijā konstatētās iespējamās saskaņotās rīcības pazīmes

[12] SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš”:

- (a) piedāvājumi tika iesniegti praktiski vienlaicīgi (skatīt tabulu augstāk);
- (b) abus piedāvājumus iesniedza viena persona M.A. - SIA “Ocean Wind” valdes loceklis, kas vienlaikus SIA “Jūras vējš” piedāvājumā norādīts kā pilnvarotā persona; abu piedāvājumu *Pieteikumā* M.A. norādīts kā Kontaktpersona līguma slēgšanas jautājumos, ar kontakttālruni +37126552582 un e-pastu – sales@divers.lv. SIA “Jūras vējš” valdes priekšsēdētāja 07.02.2013. izsniegtajā pilnvarā Nr.03/2013 norādīts, ka M.A. tiek pilnvarots būt par kontaktpersonu, kurai ir pārstāvības tiesības vai lēmumu pieņemšanas vai uzraudzības tiesības attiecībā uz atklāto konkursu “Ūdenslīdēju aprīkojuma iegāde uz diviem gadiem (iepirkuma identifikācijas numurs IeM VUGD 2012/38) jautājumiem.”;
- (c) iesniegtie piedāvājumi ir vizuāli ļoti līdzīgi – caursūti ar vienādu auklu; vienādi noformēti, gan satura rādītājs, gan pārējie iepirkuma dokumenti;
- (d) iesniegti praktiski identiski tehniskie piedāvājumi, kuros rakstiskos paskaidrojumus par preču piegādes termiņu, salīdzinot rokrakstus, sagatavojis viens un tas pats cilvēks.

4.3. No lietas dalībniekiem iegūtā informācija

4.3.1. Apmeklējums pie SIA „Ocean Wind”

[13] Ierodoties Rīgā, Matrožu ielā 7, KP darbinieki konstatēja, ka minētajā adresē vienā administratīvajā ēkā blakus birojos atrodas gan SIA “Ocean Wind”, gan SIA “Jūras vējš”. Matrožu iela 7 ir norādīta kā abu uzņēmumu juridiskā adrese.

[14] Apmeklējuma laikā KP amatpersonas sastapa SIA “Ocean Wind” valdes locekli M.A. Sākotnēji M.A. piekrita atļaut KP darbiniekiem iepazīties ar SIA “Ocean Wind” elektroniski uzglabātajiem dokumentiem viņa darba vietā esošajā datorā.

[15] Drīz pēc Apmeklējuma sākuma [plkst. 11.25]² SIA “Ocean Wind” telpās ieradās Al.Č. [SIA “Ocean Wind” dalībnieks], kurš, neņemot vērā KP darbinieku sniegto skaidrojumu par ierašanās iemeslu un juridisko pamatojumu³ lietas izpētei nepieciešamās, tajā skaitā, datorā uzglabātās informācijas saņemšanai, pieprasīja, lai nekavējoties tiktu pārtraukta M.A. datora apskate.

[16] SIA “Ocean Wind” pārstāvji atteicās arī sniegt mutiskas atbildes uz KP darbinieku jautājumiem, skaidrojot šo atteikumu ar vēlmi vispirms iepazīties ar jautājumiem un, konsultējoties ar juristu, iesniegt atbildes noteiktā termiņā, pusēm vienojoties. KP darbinieki vairākkārtīgi izteica SIA “Ocean Wind” pārstāvjiem brīdinājumu par KP tiesībām sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu par Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzēto pārkāpumu.

[17] KP darbinieki nesaņēma no SIA “Ocean Wind” nekādu informāciju. Apmeklējuma ietvaros tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.⁵ pantā paredzēto pārkāpumu⁴.

4.3.2. Apmeklējums pie SIA „Jūras vējš”

[18] Apmeklējuma laikā KP amatpersonas sastapa SIA “Jūras vējš” valdes locekli A.Č.

[19] Kā norādīts šīs vēstules 15.punktā Matrožu ielā 7. plkst. 11.25. ieradās Al.Č. [SIA “Ocean Wind” dalībnieks], kurš iesaistījās arī procesuālajās darbībās, kas tika veiktas pie SIA “Jūras vējš”. Kā norādīts KP 16.05.2013. protokolā *Par Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 1. un 3.punktā paredzēto izmeklēšana darbību veikšanu* [turpmāk – darbību protokols]⁵ “Al.Č. un A.Č. starpā bija saruna par KP darbinieku ierašanās pamatu un pieļaujamo pilnvaru apjomu. (..)Al.Č. norāda, ka A.Č. nekādu informāciju nesniegs, jautājumus nepieciešams

² Lietas 69.-73.lp.

³ KL 9.panta piektās daļas 1. un 3.punkts.

⁴ Pans paredz sankciju par informācijas nesniegšanu un nepatiesas informācijas sniegšanu Konkurences padomei

⁵ Lietas 74.-80.lp.

saskaņot savstarpēji un ar juristu. Al.Č.saka, ka lai A.Č. sniedz atbildes uz KP jautājumiem, ka viņš – Al.Č.palīdzēs A.Č. sniegt atbildes uz jautājumiem.” Uz KP darbinieces aizrādījumu, ka atbildes uz KP jautājumiem ir jāsniedz SIA “Jūras vējš” valdes priekšsēdētājam, nevis pie uzņēmuma nepiederošai personai – Al.Č. paskaidroja, ka ir: „A.Č. dēls, kas dod viņam tiesības tēvu pārstāvēt.“

[20] A.Č. paskaidroja, ka SIA “Jūras vējš” izveidota 1992.gadā. SIA “Jūras vējš” bieži piedalās dažādos konkursos un iepirkumos, ja uz attiecīgo brīdi ir cilvēkresursi, laiks, nauda, vēlēšanās. Lēmumus par dalību konkursā pieņem A.Č. Uz jautājumu – kurš gatavo piedāvājumus konkursiem, A.Č. atbildēja, ka to dara tikai viņš, jo vislabāk pārzina firmas saimniecību. Uz KP jautājumu – kur tiek glabāti iepirkumu dokumenti, A.Č. atbildēja, ka saglabā uzņēmumā tikai dokumentus par tiem konkursiem, kuros uzņēmums ir vinnējis. Par konkursu VUGD 2012/38 A.Č. norādīja, ka: “*piedāvājumu konkursam palīdzēja sagatavot SIA “Ocean Wind” darbinieks M.A., jo es ne visas tehniskas lietas zinu.*” Uz jautājumu – kura cilvēka rokraksts redzams SIA “Jūras vējš” piedāvājumā, A.Č. paskaidroja, ka nezina, kura cilvēka rokraksts tas ir. A.Č. paskaidroja, ka neatceras, kādā veidā piedāvājums konkursam nogādāts VUGD. Piedāvājumu (SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš”) līdzība skaidrojama ar to, ka ofisi ir vienā mājā, M.A. iedevis paraugus. Abus piedāvājumus gatavojuši vieni un tie paši grāmatveži, kuri: “*šeit vairs nestrādā*”.

[21] SIA “Jūras vējš” sadaļā labojumi / precizējumi pie darbību protokola norāda, ka: “*M.A. (SIA “Ocean Wind”) palīdzība izpaudās tikai tādā veidā, ka viņš palīdzēja SIA “Jūras vējš” darbiniekam atrast konkursa nepieciešamo dokumentu paraugus. Uz to paraugu pamata arī tika gatavots SIA “Jūras vējš” piedāvājums konkursam.*”

5. KL 11.panta pirmās daļas piemērošana

5.1. Piemērojamās normas

[22] KL 11.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka: “*Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā nesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.*”

[23] Saskaņā ar Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.798 "Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam" 2.9.apakšpunktu horizontālā karteļa vienošanās ir „*vienošānās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai*

realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, un vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem”.

5.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums judikatūrā

[24] Atbilstoši KL 2.pantā minētajam mērķim, katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, ir jāizmanto brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. Tādējādi tirgus dalībniekam konkurences apstākļos ir jābūt ieinteresētam nodrošināt un jānodrošina informācijas neizpaušanu konkurentiem.

[25] KL 11.panta pirmajā daļā lietotā termina „vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību, ko sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros notiek apmaiņa ar informāciju par cenām vai to veidošanās noteikumiem, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu starp konkurentiem.

[26] Pamatojoties uz KL 11.panta pirmo daļu, kā arī atsaucoties uz KP iepriekš pieņemtajiem lēmumiem un judikatūrā iedibinātajiem principiem⁶, katram tirgus dalībniekam jānosaka sava rīcība tirgū patstāvīgi. Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem un noteikt preces cenu atbilstoši tās izmaksām, taču ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem⁷.

[27] Saskaņošanas un sadarbības kritēriji, kas ir iedibināti tiesu judikatūrā attiecībā uz saskaņotas darbības jēdzienu, un kas nekādā gadījumā nenožīmē, ka ir jābūt izstrādātam reālam plānam, ir jāsaprot tādējādi, ka katram tirgus dalībniekam ir neatkarīgi jānosaka politika, kuru tas plāno realizēt tirgū⁸. Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis, attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai, vismaz, ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū.

⁶ Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedums lietā SKA-234/2009, Stats 18. un 24.punkts; 29.04.2011. spriedums lietā SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks* 12.punkts

⁷ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02 – 13, Lieta p/11/03.01.-01./4, *Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās*

⁸ Eiropas Savienības Tiesas apvienotās lietas C-40 līdz 48, 50, 54 līdz 56, 111,113 un 114/73 *Cooperative Vereniging „Suiker Unie” UA and others v Commission of the European Communities*, 173.punkts.

Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai, vismaz, akceptē šādu informācijas apmaiņu⁹.

[28] Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju¹⁰. Veidojot kopīgi pieteikumus konkursam, tiek atklāti komerciālās darbības plāni par dalību konkursā, cenas un cita komercnoslēpumu saturoša informācija, tādējādi ierobežojot konkurenci konkursā. Par informācijas apmaiņu un saskaņošanu starp komercsabiedrībām ir uzskatāmas arī tādas darbības, ja, piemēram, pretendenti konkursam ir gatavojuši savus piedāvājumus un/vai atsevišķus piedāvājuma dokumentus tādā veidā, kas nodrošina otra konkurenta „saprātīgu” piekļuvi pie tiem. Konkrētajā gadījumā piedāvājumu sagatavošana uzticēta vienai un tai pašai personai, nenodrošinot informācijas aizsargāšanu. Līdz ar to pieļaujot komerciāli svarīgas informācijas iespējamu nonākšanu otras komercsabiedrības rīcībā un nenodrošinot piedāvājuma individuālu sagatavošanu.

[29] Nedz saskaņā ar KL vai Iepirkumu likuma 2.pantu¹¹, starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas kandidē izsludinātajos iepirkumu konkursos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās (arī ar darbinieku starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties neatkarīgi un darot visu iespējamo, lai nepieļautu sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk. nododot nepieciešamo informāciju vienai un tai pašai personai piedāvājumu izstrādei, ja nav nodrošināta informācijas aizsargāšana, kas var atklāt konkurentam savas turpmākās darbības. Plānu atklāšana konkurentam attiecībā uz konkrētu iepirkumu var būt pieļaujama tikai gadījumā, ja iepirkumam tiek iesniegts kopīgs komersantu- konkurentu piedāvājums¹².

[30] Augstākā tiesa ir atzinusi, ka pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakritību un norāžu. Tā kā nav sagaidāms, ka konkurējoši tirgus dalībnieki atstās evidentus pierādījumus par to, pamatā pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir pārbaudāma

⁹ Eiropas Savienības Vispārējās tiesas lietas T-25/95 u.c. *Cimenteries CBR SA v Commission*, 1852.punkts un 1849.punkts

¹⁰ Skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedumu lietā Nr.SKA-234/2009, 18.punkts

¹¹ „Šā likuma mērķis ir nodrošināt:

1) iepirkuma procedūras atklātumu;

2) piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem;

3) valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku.”

¹² Konkurences padomes lēmums 24.02.2012. (Nr.E02-13) *Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās*, <http://www.kp.gov.lv/files/pdf/ujSycHnfFM.pdf>, 9.lapa.

no netiešiem pierādījumiem, kuri, skatīti kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences tiesību normu pārkāpumu.¹³ Ņemot vērā KL 2.pantā noteikto mērķi, tirgus dalībnieks ir atbildīgs, ka tā komercnoslēpums, piedaloties publisko iepirkumu konkursā, netiek atklāts tā konkurentiem. Tādēļ būtu jāpievērš lielāka uzmanība informācijas aizsargāšanai, nodrošinot to ar attiecīgiem līdzekļiem, paša tirgus dalībnieka interesēs, jo šādā veidā būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū.

5.3. Vienošanās izvērtējums Lietā un secinājumi

[31] Izvērtējot Lietā iegūto informāciju, jāsecina, ka augstāk minētie no normatīvajiem aktiem izrietošie un judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no Lietas dalībnieku puses nav ievēroti.

[32] SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” savus piedāvājumus nav gatavojuši patstāvīgi. To apliecina lēmuma 11. un 12.punktā norādītās sakritības un vizuālās līdzības abu pretendentu piedāvājumos, SIA “Jūras vējš” valdes priekšsēdētāja A.Č. Apmeklējuma laikā skaidrotais, kā arī SIA “Jūras vējš” valdes priekšsēdētāja 07.02.2013. izsniegtajā pilnvarā Nr.03/2013¹⁴ [12.punkts] ietvertais plašais pilnvarojums konkurējošā uzņēmuma SIA “Ocean Wind” valdes loceklim M.A. – *“būt par kontaktpersonu, kurai ir pārstāvības tiesības vai lēmumu pieņemšanas vai uzraudzības tiesības attiecībā uz atklāto konkursu “Ūdenslīdzēju aprīkojuma iegāde uz diviem gadiem (iepirkuma identifikācijas numurs IeM VUGD 2012/38) jautājumiem.”* Šis pilnvarojums ļauj M.A. ne tikai gatavot SIA “Jūras vējš” piedāvājumu, bet arī pārstāvēt SIA “Jūras vējš” jautājumos, kas saistīti ar konkrētā konkursa norisi, kas saskaņā ar lietas materiāliem arī tika realizēts. Minētais vērtējams kā tiešs pierādījums KL 11.pantā noteiktā aizlieguma pārkāpumam, jo juridiski nostiprina viena uzņēmuma pārstāvja pilnvaras rīkoties ar otra – konkurējoša uzņēmuma komercnoslēpumu saturošu informāciju attiecībā uz dalību kā pretendentiem vienā un tajā pašā iepirkumā.

[33] Kā norādīts iepriekš, tirgus dalībnieka informācijas, kuras apmaiņa ir aizliegta saskaņā ar KL 11.panta pirmo daļu (t.sk. informācija, kura attiecas uz dalību iepirkumā un piedāvājuma nosacījumiem), saglabāšanas pienākums un atbildība gulstas uz tirgus dalībnieku, šajā gadījumā uz SIA “Ocean Wind” un SIA “Jūras vējš” vadību, neatkarīgi no tā, kuram no tirgus dalībnieka darbiniekiem vai trešajai personai tas ir uzticējies sagatavot Konkursa dokumentus.

[34] Izvērtējot Lietas izmeklēšanas gaitā saņemto informāciju, sniegtos paskaidrojumus un Lietas materiālus kopumā, KP secina, ka informācijas izpētes un analīzes procesā ir iegūti pierādījumi, kas liecina par vienošanās aizlieguma

¹³ Skatīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedumu lietā Nr. SKA-158/2010, 10.punkts.

¹⁴ Skatīt Lietas 35. lapa.

pārkāpumu KL 11.panta pirmās daļas izpratnē SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" darbībās. Abi uzņēmumi nenodrošināja neatkarīgu piedāvājumu iesniegšanu Konkursā, radot ilūziju par konkurenci, kas patiesībā bija pilnībā izslēgta abu uzņēmumu starpā.

[35] Pamatojoties uz KL 26.panta septīto daļu 29.08.2013. SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" tika izsūtītas vēstules „*Par uzaicinājumu iepazīties ar lietā esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu*”¹⁵, ar lietu iepazīties ieradās tikai SIA "Ocean Wind" pārstāvis M.A. Nedz SIA "Ocean Wind", nedz SIA "Jūras vējš" nav izmantojušas likumā paredzētās tiesības sniegt viedokli par lietas ietvaros iegūtajiem pierādījumiem līdz KP lēmuma pieņemšanai.

6. Naudas soda aprēķins

6.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

[36] Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā (4.punkta apakšpunktos), kuru izvērtējums sniegts lēmuma 5.3.punktā, KP ieskatā SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" darbības atbilst KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļi, ka starp neatkarīgiem uzņēmumiem ir notikusi rīcības saskaņošana attiecībā uz piedalīšanos publiskajā iepirkumā.

[37] KL 12.panta pirmā daļa nosaka: „*Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.

[38] Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Eiropas Kopienas Tiesa, tostarp, ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas (*sk. Pirmās instances tiesas 2008.gada 8.oktobra Spriedumu SGL Carbon AG (Vācija) pret Eiropas Komisiju lietā Nr.T-68/04*). Ja aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem (konkurentiem), kas darbojas vienā tirgus līmenī (horizontālā karteļa vienošanās), tad saskaņā ar KL 12.panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 500 latu katram. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP vērtē pārkāpumus atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. Noteikumiem Nr.796 “*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*” (turpmāk - Noteikumi Nr.796), kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmuma satura noteikšanas pamatprincipiem.

[39] Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas.

---

¹⁵ Skatīt Lietas 82.-93.lp.

6.2. Pārkāpuma smagums

[40] Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

[41] Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 14.punktu, nosakot pārkāpuma **smaguma** pakāpi, ņem vērā:

(a) Pārkāpumu **veidu**. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskata par sevišķi smagu pārkāpumu. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

(b) Pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence. SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" rīcības rezultātā pasūtītājs no šiem tirgus dalībniekiem nav saņēmis patiesi konkurējošus, *bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. SIA "Jūras vējš" netika atzīts par uzvarētāju nevienā no iepirkuma daļām, savukārt, SIA "Ocean Wind" tika atzīts par uzvarētāju attiecībā uz piecām [no desmit] iepirkuma daļām.*¹⁶

(c) Katra iesaistītā tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 16.punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators; pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma. Lietā nav iegūta informācija par to, ka kāds no abiem lietas dalībniekiem būtu bijis pārkāpuma iniciators, vai, ka kāda uzņēmuma lomu būtu pamatoti novērtēt kā aktīvu.

Novērtējot izdarītā pārkāpuma smagumu, SIA "Ocean Wind" naudas sods nosakāms 1,5 procentu un SIA "Jūras vējš" naudas sods 1,5 procentu apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

6.3. Pārkāpuma ilgums

[42] Vērtējot pārkāpuma ilgumu, secināms, ka pārkāpums nepārsniedz gadu, jo tas ir attiecināms uz konkrēto Konkursu, kas tika izsludināts 2013.gada janvārī.

[43] Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.1.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepaliekina. Līdz ar to SIA "Ocean Wind" naudas sods nosakāms 1,5 procentu un SIA "Jūras vējš" naudas sods nosakāms 1,5 procentu apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, kas SIA "Ocean Wind" ir 141 573 LVL, bet SIA "Jūras vējš" Ls 332 773 LVL.

[44] 1,5 procenti no SIA "Ocean Wind" pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma ir 2123,59 LVL, 1,5 procenti no SIA "Jūras vējš" pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma ir 4991,59 LVL

¹⁶ <http://pvs.iub.gov.lv/show/329638>

6.4. Pastiprinoši un mīkstinoši apstākļi

[45] Izvērtējot lietas materiālus, KP nav secinājusi, ka attiecībā pret SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" pastāvētu Noteikumu Nr.796 21.punktā un 23.punktā minētie atbildību pastiprinošie vai mīkstinošie apstākļi.

7. Nolemjošā daļa

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 11.panta pirmo daļu, 12.panta pirmo un trešo daļu, Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16., 17.punktu un 18.4., 19.1. apakšpunktu, kā arī Administratīvā procesa likuma 8., 13., 65. un 66.pantu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "Ocean Wind" un SIA "Jūras vējš" darbībās.

2. Uzlikt SIA "Ocean Wind" naudas sodu 2123,59 LVL (divi tūkstoši viens simts divdesmit trīs lati, 59 santīmi) apmērā. Uzlikto naudas sodu 45 (četrdesmit piecu) dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (saņēmējs: Valsts kase reģ. Nr.90000050138, konta Nr. LV78TREL1060001019900, BIC: TREL LV22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 (desmit) dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

3. Uzlikt SIA "Jūras vējš" naudas sodu 4991,59 LVL (četri tūkstoši deviņi simti deviņdesmit viens lats, 59 santīmi) apmērā. Uzlikto naudas sodu 45 (četrdesmit piecu) dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (saņēmējs: Valsts kase reģ. Nr. 90000050138, konta Nr.LV78TREL1060001019900, BIC: TREL LV22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 (desmit) dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja p.i.

Dz. Striks